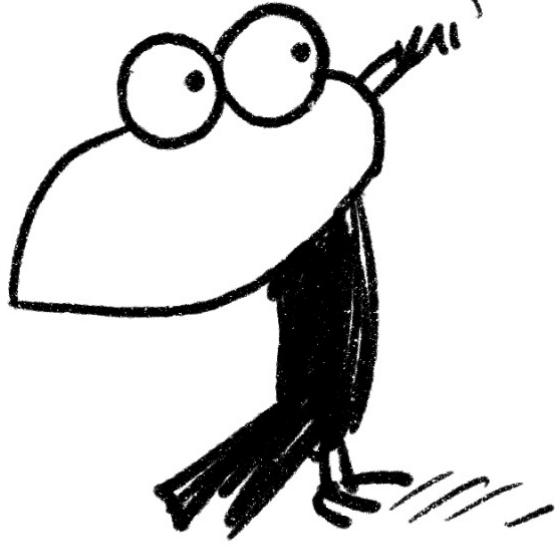

işçilere
verilen
"zam"dan
söz etmiyoruz!
onu çoktan
geri aldınız
zaten!

**ZAMLAR
GERİ
ALINSIN!**

**YOKSULLARA, İŞÇİLERE,
İŞSİZLERE, ASGARI
ÜCRETLİLERE AYLIK
250 KW SAAT ÜCRETSİZ
ELEKTRİK**

UKRAYNA'DA SAVAŞA HAYIR

HDP'SİZ İTTİFAK NE ANLAMAMA GELİYOR?

Millet İttifakı toplantısı ve ardından yapılan açıklamalar, bir konuyu bütünüyle açığa serdi: Türkiye'de siyasetin mimarisi tümüyle sağda. Siyaset oyunu bütünüyle sağda kuruluyor. Muhalefet açısından bu oyunun tek bir kuralı var: "Güçlendirilmiş parlamenter sistemi" savunmak ve AKP, hatta esas olarak Erdoğan karşıtı olmak. Bir dizi sol örgütün de asıl vurgusu bu, "saray rejimine" karşı olmak. Muhalefetin verdiği fotoğraf bu açıdan "Erdoğan gitsin de" kampanyasının startı gibi görülebilir. Saray etrafında bir siyasal sistem örülmüş olmasına karşı olmak elbette yanlış bir şey değil. Sorun, bunun muhalif olmaya yeterli görülmesi ve saraya karşı olmanın içine aşırı sağcılığı da alabilecek bir "esnekliğe" sahip olması.

Erdoğan gitsin de gerisini hallederiz diyen bir sağ koalisyon var karşımızda. Aşırı sağa karşı içinde aşırı sağcıların da olduğu bir sağ ittifak. Bu ittifakın bir demokrasi ittifakı olduğunu düşünenler, asli derdinin demokrasi ve özgürlükleri garanti altına almak olduğunu düşünenler yanılıyor. Bu ittifak, esaslı hiçbir politik önerme içermeyen ve özellikle siyasal alanı belirleyen fay hatları sanki yokmuş gibi davranan sağcı bir koalisyon.

Neredeyse Erdoğan'ın kendisinin bile Erdoğan'a karşı olduğu koşullarda Erdoğan karşıtı olmak, kimseyi demokrat, solcu, çoğulcu yapmaya yetmez. Uzun bir süredir, tersi doğruymuş gibi davranılıyor ve gerçek siyasi tartışmaların önü "köprüyü geçene kadar" denilerek kesiliyor.

Liderler buluşması, gerçek siyaset alanından nasıl kaçıldığının bir göstergesi. Toplantıya katılan diğer partilerden kat be kat fazla oy alan, 6,5 milyonluk seçmen kitlesiyle önümüzdeki seçim sürecinin de seçimlerin de en kritik siyasal gücü olan HDP, muhalefet toplantısına çağrılmadı. "Çağrılıysaydı HDP bu toplantıya katılmalı mıydı?" sorusundan bağımsız olarak, kendilerini ittifakın asli ögesi olarak

gören bu partiler HDP'yi toplantıya davet etmeyerek hemen her siyasal başlıkta olduğu gibi, bu Türkiye tarihinin de siyasal sisteminin de en derin sorununu ele alma şekliyle iktidarın çizdiği sınırların ötesine taşamadığını gösterdi. Esas olarak sorun HDP'nin bu toplantıya çağrılmaması değil, bu ittifakın bileşenlerinin hem HDP'yi hem de Kürt sorununu ele alış biçimleri.

Terörle ortaklık meselesi mi?

Millet İttifakı sözcüleri, iktidar ittifakının kendilerini "terörle iltisaklı" göstermesinden çok korkuyor ve kamuoyunun bazı en milliyetçi kesimlerinin HDP hakkındaki yaralarını aşırı ciddiye alıyorlar. Bazı gazeteci kılıklı devlet görevlilerinin HDP'nin çağrılmadığı bir toplantının bile HDP'yle gizli ittifak kurmak, dolayısıyla terörle uzlaşmak anlamına geldiğini yazdıkları yorumları okuyunca, Millet İttifakı liderlerinin tutumuna hak verilebilir gibi geliyor.

Ama kesinlikle haklı değiller.

Kürt sorununu AKP'nin bu konudaki ortalama sağcılığının bile gerisinde bir şekilde ele alan, HDP'nin milyonlarca oy alan bir parti olduğunu açık açık savunmayan, HDP'yle görüşmeye yönelik iktidar eleştirilerine "vız gelir" diyemeyen, Kürt sorunu konusunda derli toplu bir cümle bile kuramayan bir güç birliğinden, umutlu olmak için bir neden yok.

Herkesin zihninin derinlerinde, HDP kitlesi zaten Millet İttifakı'na oy verir diye geçirdiğine şüphe yok!

Milliyetçilik

Bu yersiz özgüvenin temelinde köklü bir milliyetçiliğin ve Kürt halkına tepeden bakan kibirli politik yaklaşımın yatığı izahattan varestedir. İzahattan varestedir olan bir diğer nokta da

iktidarın çizdiği sınırların, muhalefetin kahir ekseriyeti tarafından kabul görmemesi. Bu özellikle Kürt sorununa bakışta ve Mavi Vatan tezine yaklaşımda açıkça görülüyor. Bir yandan iktidarın Türkiye'nin güvenliğinin sınırların ötesinde, Akdeniz'de başladığını savunan tezini sert bir eleştiri konusu yapmayı, bu milliyetçi tezin dışında tutarlı tek bir söz söyleyemeyip öte yandan HDP seçmeninin doğal olarak kendi ittifaklarını destekleyeceği yönündeki inancı bu muhalefeti iktidarla oldukça benzeştiriyor.

Politika, kurnaz esnaf pazarlığı değildir. İktidar beka sorunu etrafında giderek daha az insanın inandığı milliyetçi bir "hikâye" örerken, bu hikâyenin köşe taşlarını doğru kabul edip Kürt sorununu önemsizleştiren, hatta bu sorunun çözümü için atılan adımları yargı konusu yapacağını söyleyen bir muhalefet anlayışı milyonlarca insana umut olamaz.

Bu muhalefet anlayışının bir yandan da her toplumsal öfelenme anını seçimi öne sürerek ıskalamaya neden olması, muhalefet sözcüleri bir araya geldi diye neden sevinmemiz gerekmediğini gösteriyor.

Elbette bu aşırı sağcı iktidara karşıyız. Muhalefeti eleştirme nedenimiz ise, bu muhalefet tarzının iktidarı yenmeyi zorlaştırması ve Erdoğan giderse yerine gelecek olanın gidene aratma potansiyelini taşıması.

Biz seçimleri seçimlerden önce, sokakta, mücadele ederek kazanmaktan yanayız. Sandık, sandık kurulmadan kazanılabilir. İktidar, seçimlerden çok önce yenilebilir. Sosyal bir hareket, serpilip geliştiğini gördüğümüz işçi hareketi, ezilen Kürt halkının mücadelesiyle yan yana gelmeyi başardığında çok daha köklü bir değişimin kapıları aralanabilir.

EMPERYALİZM SAVAŞ ÜRETİYOR! SAVAŞA HAYIR!

ABD ve Rus emperyalizmleri arasındaki gerilimin Ukrayna'da bir savaşa dönüşme ihtimali sıcaklığını koruyor. Çeşitli ülkeler temsilcilerini buradan geri çekmeye başladı. Rusya, Kasım ayından beri Ukrayna sınırına 100 bin askerini yerleştirmişti. Şimdi her geçen gün buna takviyeler yapıyor. ABD de özellikle Almanya, Polonya ve Romanya gibi ülkelere birlikler gönderiyor.

Rusya, Avrupa'nın bölünmüşlüğünden faydalanmak istiyor. AB uzun süredir bağımsız bir emperyal güç merkezi olarak sivrilmeyi ve ABD'nin yayılmacı ajandasından ayrı bir strateji izlemeyi hayal ediyor. Birliğin lider ülkelerinden Almanya, ABD'nin savaş politikasına Rusya'dan aldığı gaz ve Kuzey Akım 2 Boru Hattı nedeniyle uzak duruyor. Fransa askeri krizde arabulucu rolü oynamasını "Çin'e daha çok yaklaşmış bir Rusya mı isteriz, yoksa Avrupa ile Çin arasında duran bir Rusya mı?" diye gerekleştiriyor.

ABD ve İngiltere'nin başını çektiği saldırganlık ise kökenini stalinizmin çöküşü sonrası Batı emperyalizminin etkisini doğuya doğru genişletme planlarından alıyor. Daha önce Yugoslavya'nın parçalanmasının ardından 1990'larda bu bölgede 10 yıl boyunca savaş yaşandı. ABD, Avrupa devletleri ve Rusya sürekli olarak bir etnik grubu diğerine karşı destekleyerek kendi çıkarlarının peşinde koştu. 1994 ve 1999'da Çeçenya'da savaşlar çıktı. 2008'de Rusya ile Gürcistan arasında askeri kışkırtma oldu. Bunların uzantısı olarak 2014'te Ukrayna'daki sokak gösterileri Rus yanlısı liderin devrilmesiyle iç savaşa evrildi

ve Rusya da duruma yanıt olarak Kırım'ı işgal etti. ABD'nin neoliberalizmi daha da doğuya taşıma çabası NATO üzerinden askeri hamlelerle devam ederken, AB de orta ve doğu Avrupa'da ekonomik etkisini artırıyordu. Rusya bunların hepsini tehdit olarak gördü ve o da çoğuna Soğuk Savaş'tan gelen gücünü kullanarak askeri tehditlerle yanıt verdi. Bunun yanı sıra Suriye savaşında diktatör Esad'ı, Belarus'ta halkın kitle gösterileriyle karşı karşıya kalan diktatör Lukaşenko'yu desteklemek gibi hamlelerle birçok yerde Batılı devletler ile farklı tarafı destekledi. Avrupa doğalgazının yüzde 35-40'ını Rusya'dan alıyor, Putin bir yandan bu avantajını da etki alanını korumak için kullanıyor.

Her biri kendi ajandasını takip eden farklı güçlerin, ABD, AB ve Rusya'nın hiçbirinin Ukrayna'da uzun erimli bir savaş istemeyeceği açık. Ancak emperyalizm, en büyük kapitalist güçlerin birbirleriyle amansızca rekabet ettiği bir sistem. Ve böylesi gerginliklerin savaşa dönüşmesi bazen anlık bir kıvılcıma bakabiliyor.

Son 20 senede savaş karşıtı güçlü bir hareketin doğduğu ve büyüdüğü Türkiye'de yapmamız gereken, başta NATO olmak üzere tüm savaş çığırtkanlarına karşı mücadele etmek, yarışan milliyetçi histerilere karşı antiemperyalizmi ve enternasyonalizmi savunmak, Ukrayna'da "Ne Washington ne Moskova!" hattını merkezine alan bir savaş karşıtlığını savunmak. Egemen sınıfların militarist heyecanlarının faturasını işçiler ve yoksullar ödememeli. Savaşa hayır!

ELEKTRİKTE SOYGUN DÜZENİ

Evlere ve işyerlerine gelen elektrik faturaları Türkiye gündeminin ön sıralarında yer almaya devam ediyor. Faturaların yüksekliğinin önemli bir nedeni elektrikteki soygun düzeni. Elbette son iki ayda halkın alım gücünde yaşanan ani düşme de faturalara isyanın önemli bir sebebi. AKP tabanı dahil herkes elektrikteki soygun düzeninden rahatsız, buna öfkeli.

2022 yılının zam şampiyonu elektrik

Türkiye yeni yıla elektriğe yapılan ortalama yüzde 100 zamlara girdi. Elektrik faturalarının yüksekliği, Ocak ayı anketlerinde AKP'ye ciddi anlamda oy kaybetti. Kış şartları nedeniyle yükselen elektrik tüketimi ve yapılan zam, evlere ve işyerlerine gelen faturaların bir önceki aya göre en az 3 kat artmasına neden oldu.

Toplumda yükselen öfkeyi dindirmek için hükümet yetkilileri elektrik dağıtım sektörünün üst düzey temsilcileriyle masaya oturdu. Ancak elektrik faturalarında herhangi bir indirim yapılamadı. Oysa Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın ve AKP Genel Başkan Yardımcısı Hamza Dağ elektrik fiyatlarında yeni bir düzenleme yapılacağına dair mesajlar vermişti. Öte yandan Cumhurbaşkanı Erdoğan elektrik ve doğalgaz fiyatlarının normal olduğunu savundu.

Elektrik üretiminde "garantili alım" tam bir soygun

Elektrikte soygun, 1984 yılındaki özelleştirmelerle başladı. Daha önce kamunun tekelinde olan elektrik üretimi, özel sektöre açıldı. Garantili alım yöntemi ile özel sektöre elektrik ürettirilmeye başlandı. Devlet alım garantisi verdiği için elektrik üretiminde tam bir soygun düzeni kuruldu.

İhtiyacın çok üzerinde elektrik üretim tesisi açıldı. Yüzlerce HES, doğalgaz ve kömürlü termik santralleri yapıldı. Türkiye'nin elektrik enerjisi üretim kapasitesi, kısa sürede 100 bin megavata çıkarıldı. Ancak tüketim miktarı en fazla 40 bin megavat düzeyine ulaşabildi. Yani halen elektrik üretim tesislerinin büyük bir bölümü atıl, çalışmıyor. Ama hükümet bu tesislerin önemli bir kısmına garantili alım sözleşmeleri çerçevesinde para ödüyor, aynen geçmediğimiz köprülere, yollara, kullanmadığımız hastanelere, havaalanlarına ödediğimiz paralar gibi.

SOYGUN DÜZENİNE SON!

Elektrik üretiminde ve dağıtımında yaşanan soygunlar hem faturalar aracılığıyla doğrudan bizlere yansıtılıyor, hem de vergilerimizle bedelini ödüyoruz. Artık bu soygun düzenine son verilmelidir.

Acilen tüm elektrik üretim ve dağıtım şirketleri kamulaştırılmalıdır. Garantili alım sözleşmeleri ile kamuyu zarara uğratan firmalardan bunun karşılığı tahsil edilmelidir.

Elektrik, su ve doğal gaz ile beraber, kamusal bir üründür. Bu ürünlerin geliri düşük olan kişilere ücretsiz veya çok ucuz bir şekilde ulaştırılması sosyal devletin en temel görevidir. İlk aşamada aylık 250 kilovatsaat elektrik yoksullara ücretsiz verilmeli, yapılan zamlar geri alınmalıdır.

Mardin'de elektrik zamları protesto ediliyor.

Dünyada elektrik üretim maliyeti 1,5 – 2 sent olduğu halde devlet, sözleşmeler gereği özel sektörden 15 sente varan (bugünkü karşılığı 200 kuruş) bedellerle elektrik alıyor. Bu maliyetin yarısından azı dağıtım şirketlerine fatura ediliyor, kalanını Hazine'den vergilerimizle hepimiz ödüyoruz. Bu yolla Hazineden ödenen bedel 2021 yılında 100 milyar lira.

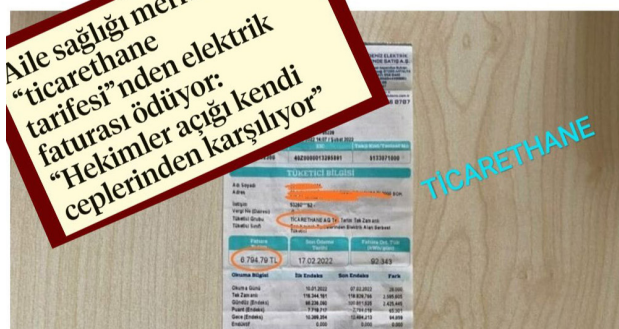
Buraya kadar anlattığımız elektrik üretiminde yaşanan soygun. Diğer bir soygun da dağıtımda yaşanıyor.

Dağıtım firmaları fahiş kârlar elde ediyor

Türkiye'de elektrik, son kullanıcılara dağıtım şirketleri aracılığı ile ulaştırılıyor. Bu şirketler hem devletten, hem de özel sektörden aldıkları elektriği üzerine kâr koyarak son kullanıcılara satıyorlar.

Devlet, kendi sahip olduğu santraller ve alım garantileri yoluyla aldığı elektriği ortalama 200 kuruşa mal ediyor, ama dağıtım şirketlerine 32 kuruşa satıyor. Dağıtım şirketleri ise bu elektriği üzerine bazı masraflar da ekledikten sonra ortalama 200 kuruşa son kullanıcıya satıyorlar. Yani dağıtım şirketleri kamudan aldıkları elektriği fahiş fiyatla kullanıcılara ulaştırıyorlar.

Elektriğe yapılan kademeli tarife ve yüzde 125'lik zamma, ticarethane olarak tarifelendirilen aile sağlığı merkezlerinde (ASM) çalışan hekimlerden de tepki gelmeye başladı. Türk Tabipleri Birliği (TTB) Aile Hekimliği Kolu Başkanı Dr. Emrah Kırımlı ile ASM'lerin bütün giderlerini kendilerine ayrılan ödenekle karşılamaya çalışan aile hekimlerinin durumunu ko...

BARIŞTAN YANA
Yıldız Önen

28 ŞUBAT: BİR DAHA ASLA!

28 Şubat darbesinin üzerinden 25 yıl geçti. Darbeciler o zaman darbenin etkilerinin 1000 yıl süreceğini söylüyorlardı. Dedikleri gerçekleşmedi. En demokratik sol grupların "Ne darbe ne şeriat" diyebildiği darbe günlerinde bile "Darbeye hayır! Tanklar kışlaya!" diyebilen bir geleneğin parçası olmak her zaman gurur verici oldu. 7 Mayıs 1997'de darbeye karşı çıkmış ve "Darbe yanlıları emekçileri bölüyor." demiştik. 28 Mayıs 1997'de "Onlar bizi savunmaz! Biz onları savunalım: Refah'ın kapatılması çözüm değil" demiştik.

Darbeye bu netlikle karşı çıkan çok az siyasi odak vardı.

Refah partisi-DYP iktidarı 1996 yılında Necmettin Erbakan ve Tansu Çiller liderliğinde kuruldu. Kurulduğu gün askerlerin kapatılması için kolları sıvadığı gündü. Devlet mekanizması iktidarı devirmek için heyecanla çalışmaya başladı. 24 Ocak'ta Kayseri'de bir toplantıda parti üyeleri tek tip elbise giydikleri için Cumhuriyet Başsavcılığı suç duyurusunda bulundu. Bu olay Refah Partisi'ne karşı devlet yaptırımları için işaret fişeği işlevini gördü. 4 Şubat 1997'de Ankara'da Sincan'ın merkez caddelerinde tanklar gövde gösterisi yaptı.

13 Nisan 2018'de darbe suçlamasıyla yargılandığı mahkemede Sincan'dan tankların geçirilmesinin abartıldığını söyleyen Çevik Bir, 21 Şubat 1997'de "Biz demokrasiye balans ayarı yaptık" diyordu.

28 Şubat 1997'de gerçekleşen MGK toplantısından hükümete karşı bir darbe bildirisi çıktı. MGK, hükümetin Atatürkçülüğün karşıtı olan uygulamaların odağı haline geldiğini, ordunun laikliğin güvencesi olduğunu, laik, sosyal ve demokratik düzenin bozulmasına göz yummayacaklarını ilan ediyordu.

28 Şubat'tan üç hafta sonra Anayasa Mahkemesi'nin kuruluş yıldönümünde konuşan Cumhurbaşkanı Demirel, "Kimse laik Cumhuriyet'e alternatif aramaya kalkışmasın" diyerek hükümete yönelik darbe girişiminin aktif bir parçası olduğunu göstermişti.

28 Şubat darbesinde altını çizmemiz gereken en önemli hususlardan biri bunun basit bir balans ayarı değil bir şiddet göstergesi olduğudur. 6 milyon kişi darbe sürecinde işlendi. Kılık kıyafetleri yüzünden veya fişlemeler nedeniyle hakkında disiplin soruşturması açılan 33 bin 271 öğretemenden 11 bin 890'ı ceza aldı. Başörtüsü yasağına direnenlerin gördüğü şiddet, hakları için mücadele edenlerin hapis cezaları alması, binlerce insanın üniversite eğitiminin sona ermesi, Refah Partisi'nin kapatılması, kadrolarının siyaset dışına itilmesi gibi olaylar darbenin sonuçlarından bazılarıydı.

28 Şubat darbesinin mantığını savunan, hatta bazıları ikna odalarını savunan figürler, bugün iktidarın ortağı durumundalar. Bugün özellikle 15 Temmuz darbe girişiminden sonra iktidarın seçtiği güzergahın demokrasi açısından bedeli çok ağır. Askeri vesayet geriletilmesinin ardından, tüm karar alma alanlarının tek bir kişinin elinde toparlandığı bir rejimin inşa edilmesi ile darbeye kendilerine karşı olduğunda karşı çıkanların gerekirse darbeyi o dönemde destekleyen güçlerle ittifak yapabileceklerini de göstermiş oldular.

Askeri darbelere, darbeci çetelere karşı çıkmayanların otoriter rejimle hesaplaşıyor görüntüsü iki yüzlülük içermektedir. O gün darbeye karşı çıkan sosyalistler olarak bugün de otoriter iktidarın baskılarına karşı çıkmak demokrasi ve özgürlükleri savunmak açısından bir tutarlılığın göstergesi. İktidarın aşırı sağcı politik uygulamalarını öne sürüp geçmiş günleri hayırla yad edenlerin demokrat olmadıklarını hatırlatmak bir zorunluluk.

UKRAYNA: NATO YARDIM EDECEK Mİ?

JOHN MOLYNEUX

Rosa Luxemburg, her fırsatta I. Dünya Savaşı'nı kınamıştı. Alman basınında Rus ve İngiliz emperyalizminin suçlarına yönelik haberlerin sıklıkla görüldüğünü ancak Almanya'nın emperyalist eylemleri ve emelleri konusunda sessiz kalındığına dikkat çekmişti. İngiliz basını da Alman militarizmini ve saldırganlığını kınıyor, benzer şekilde Rusya (İngiltere'nin müttefiki) veya İngiliz katliamları ve fetihleri hakkında hiçbir şeyi haber yapmıyordu. Yani emperyalist güçler rakipleri hakkında doğruyu söylerlerken, kendileri hakkında hep yalan söylediler.

Emperyalizm hiçbir zaman sadece güçlü ülkeler ve kurbanları (yerli halklar, küçük ülkeler vb.) arasındaki baskıcı ilişkiyle ilgili olmadı, aynı zamanda rakip emperyalist güçler arasındaki çatışmalarla da ilgili oldu.

Emperyalist güçler operasyonlarını daima rakiplerin veya isyancıların saldırılarına karşı 'savunma' ve 'karşılık' olarak sunarlar. Ve elbette, herhangi bir imparatorluk ne kadar büyükse, "savunacak" o kadar çok şeyi vardır.

NATO

Bütün bunlar NATO (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü) için de geçerli. ABD'nin inisiyatifıyla 4 Nisan 1949'da 12 Batı Avrupa ülkesinin katılımıyla kuruldu. Bu yıllar ABD'de komünizm karşıtlığının ve McCarthyizmin zirvede olduğu anlardı. Doğal olarak, Batı Avrupa'ya olası bir Sovyet saldırısını önlemek için bir savunma ittifakı olduğu iddia edildi (bunun için hiçbir kanıt yoktu ve güçler dengesi göz önüne alındığında büyük ölçüde de olası değildi). Gerçekte, ABD emperyalist gücünün genişlemesi ve projeksiyonu için bir araçtı.

NATO'nun bir "eşitlikler" ittifakı gibi görünmesini sağlayacak sivil bir üstyapı özenle inşa edildi. Ancak gösterilen yapının arkasındaki askeri gerçekler, bu düşüncenin saçmalığını açıkça gösteriyor. Gerçekte ABD askeri gücü, diğer tüm NATO üyelerinin toplam gücünden çok daha fazlaydı ve hâlâ da öyle. ABD askeri harcamaları (778 milyar dolar), en fazla harcama yapan on ülkenin toplamından (630 milyar dolar) daha fazla. Ve küresel askeri yayılım söz konusu olduğunda, ABD'nin dünya çapında yaklaşık 750 askeri üssü var. Bu rakama yaklaşan başka bir ülke yok.

NATO Genel sekreterinin sırayla farklı ülkelerden seçilmesiyle "dengeli" bir görünüm sergilenmek isteniyor. Genel Sekreter şu anda Norveç eski Başbakanı Jens Stoltenberg. Ancak 1949'dan günümüze NATO'nun 19 başkomutanının her biri ABD'dendi.

Bu nedenle, NATO'nun ABD emperyalizminin emri ve hizmetinde olmaksızın harekete geçmesi düşünülemez.

NATO müdahaleleri

Balkanlar: Eylül 1995'te NATO, Bosnalı Sırp'lara karşı Planlı Güç adı verilen bir operasyon yaptı. Binden fazla bomba attı ve azaltılmış uranyum mühimmatı kullandı. NATO 1999'da Yugoslavya'ya, Soylu Örs adı verilen ve yaklaşık 500 sivilin hayatını kaybettiği bir operasyon daha yaptı.

Afganistan: 2001'de Amerika Birleşik Devletleri, ülkeyi 20 yıl daha süren korkunç bir savaş döngüsüne sokacak olan ve ABD'nin tamamen yenilgiye uğrayacağı Afganistan'ı işgalini NATO'nun himayesi altında gerçekleştirebildi.

Irak: 2004'te NATO, ABD'nin Irak'ı işgal etmesine yardım etmek için Irak güçlerini eğitecek birlikler gönderdi. Bu öncelikle, korkunç Irak savaşına müttefiklerinin en azından simgesel olarak katılımını sağlamanın bir yolu oldu.

Aden Körfezi: 17 Ağustos 2009'dan itibaren NATO, Aden Körfezi ve Hint Okyanusu'ndaki deniz trafiğini Somali Korsanlarından korumak için savaş gemilerini görevlendirdi. Başlangıçta Amerika Birleşik Devletleri'nden gelen savaş gemileri katıldı, ancak diğer birçok ülkeden gemiler de daha sonradan dahil edildi.

Libya: 2011'de ABD, Albay Kaddafi rejimine karşı Libya'ya müdahale etmek için NATO'yu kullandı. 5900'den fazla saldırı düzenledi ve ülke, bugün de etkisinin sürdüğü şekilde harap edildi.

Bu müdahalelerin hiçbirinin demokrasiyi savunmakla bir ilgisi yoktu. Yalnızca ABD imparatorluğunun devam etmesine yardımcı olmakla ilgiliydi.

Savunma, genişleme ve demokrasi

NATO gerçekten Batı Avrupa'yı Sovyet saldırısından korumakla ilgili olsaydı, Berlin Duvarı'nın yıkılmasından ve 1989-91'de Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra kendini feshederdi. Ancak NATO, dağılmak şöyle dursun, tam da Rusya sınırlarına doğru amansız bir genişleme süreci başlattı. 12 ülkeyle kurulan NATO, çoğu doğrudan Rusya ile sınır olmak üzere toplam 30 ülkeye genişledi.

1962'de ABD, Küba'daki Rus füzelere varlığı yüzünden dünyayı nükleer savaşın eşğine getirdi. Varşova Paketi Venezuella ve Brezilya ile birlikte Kanada ve Meksika'yı da içine alacak şekilde genişleyeydi çılgınlıkları ve öfke dolu haykırışları bir düşünün.

NATO'nun ABD ve başlıca müttefiklerinin stratejik çıkarlarını geliştirmek yerine demokrasiyi savunmakla ilgisi olduğu düşüncesi gülünçtür. NATO ve ABD'nin 'demokrasiyi savunmada' başarısız olduğu örnekler oldukça fazla: Bunlar Pinochet yönetimindeki Şili'den, 70'lerde askeri yönetim altındaki Brezilya ve Arjantin'e, 1967-74 askeri cunta yönetimindeki Yunanistan'dan, Güney Afrika'daki ırk ayırımına, İsrail'de sürekli gördüğümüz ırkçılıktan, bugün Suudi Arabistan ve Mısır'a kadar.

Buna birçok NATO ülkesinin, siyasi mahkumların ABD'de izin verilmeyen yöntemlerle sorgulanabilecekleri, yani işkence edilebilecekleri bölgelere taşıdıkları korkunç politikasına yardımcı olduğu gerçeği de eklenebilir.

Büyük resim

NATO büyük resmin içinde görülmeli. ABD emperyalizminin dış politikasının, Amerikan Devletleri Örgütü (OAS), Uzak Doğu'daki AUKUS paketi, CIA ve diğer birçok kurumun faaliyetleri ile birlikte çalışan ve sonuçta ABD'nin ekonomik ve askeri gücüne bağlı ve ona hizmet eden kollarından sadece biri.

Bu da küresel emperyalist rekabet çerçevesinde var olmaktadır. 20. yüzyılda ABD, kendisini ezici bir çoğunlukla baskın ekonomik ve askeri süper güç olarak kabul ettirdi ve SSCB'nin meydan okumasını ortadan kaldırdı. 21. yüzyılda ABD hegemonyası, ekonomisi sürekli olarak büyüyerek ABD'ninkini aşan Çin'in tehdidi altına giriyor. Uzun vadede askeri güç, ekonomik güce dayanır ve onu takip eder. ABD, ekonomik imparatorluğunu desteklemek için mevcut askeri üstünlüğünü kullanmaya ve Çin'i kuşatmak için bir üsler ve ittifaklar halkası inşa etmeye çalışıyor. Jeopolitik açıdan Çin'in potansiyel bir müttefiki olan Rusya'yı kısıtlamak bu stratejinin bir parçası.

Sosyalistler tüm bu sisteme karşı çıkıyorlar. Sosyal Demokratlar farklı olarak (İrlanda'da ve uluslararası alanda) ABD ve Batı emperyalizmiyle aynı çizgide değil. Stalinistlerin ve soldaki bazıların aksine, Çin'i veya Rusya'yı (her birinin kendi emperyalist emelleri var) veya onların vekillerini desteklemiyoruz ve özellikle Kazakistan veya Hong Kong'da olduğu gibi kendi halklarının isyanlarına karşı onları da desteklemiyoruz.

Asıl işimiz, Xi Jiang ya da Putin'de herhangi bir yanılısıya yaşamadan, siyasi öfkemizi kendi yöneticilerimize yoğunlaştırmaktır.

Makalenin orijinali: <http://www.rebelnews.ie/2022/02/05/ukraine-would-nato-help/?fbclid=IwAR3CBO2JiiX9O7J-B5h2MxCT8C3KLEVGwYpk6Riu2UAH8AyzGLWj62oxpyQ>

Çeviren TN.

8 MART'TA HEP BERABER, KOL KOLA

DİLA AK

İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılmak istenmesine karşı, kadınlar olarak 1 Temmuz'da protesto için Taksim'e gittiğimizde, her 8 Martlarda ya da 25 Kasımlarda, özgürlüklerimizi kazanmak adına sokaklarda buluşma hakkımızı kullanırken, polis şiddetine karşı, her defasında tanımadığım kadınlarla ele ele, kol kola şiddete karşı dururken tekrar tekrar hatırladığım tek bir şey var. Dayanışmanın gücü.

Birbirini tanımayan yüzlerce kadın, "1 kişi daha eksilmeyeceğiz" ve "gece karanlıktan korkarsan bu kenti ateşe veririz" diyerek birbirlerine umut ışığı oluyorlar. Hiç tanımadığımız bir kadın tarafından "yerden kaldırılmanın" verdiği gücü tarif etmek imkânsız.

Sokağa kadın olarak çıkmanın gücü

Bianet'in haberine göre 2021 yılında en az 339 kadın ve 34 çocuk erkekler tarafından öldürülmüş. Her yeni gün, bir başka balkondan, camdan, yüksek bir binadan düşen(!) kadın haberi alıyoruz. İster kapalı olsun ister şort giyiyor olsun; ister genç, ister yaşlı; isterse Türk, isterse Suriyeli olsun; kadınlar ırk, din, statüden vs bağımsız olarak, sadece kadın oldukları için şiddete, tacize, eşitsizliğe uğruyor. Tüm etiketlerimizi bir kenara bırakarak, sokağa sadece kadın olarak çıkmanın birleştirici gücü kadın hareketini bu kadar güçlü kılan bir özellik.

Kazanacağımız çok şey var?

OHAL ya da pandemi döneminde bile kadınlar haklarını ara-maktan asla vazgeçmedi. Pandemi döneminde, özellikle evlere hapsediğimiz zaman kadına yönelik şiddet de artmıştı. Yalnız olduğunu zannetmenin getirdiği yıkımın karşısında durabilmek, pes etmemek ve birbirlerine güç olabilmek adına ve hakları için mücadele etmek için, ölümcül bir virüsün var

Fotoğraf: Dilara Açıkgöz / csgorselarsiv.org

olduğu ve tüm dünyanın alarm verdiği bir dönemde dahi kadınların sokağa çıkmasının sebebi, her geçen gün zaten öldürülüyorken kaybedecek hiçbir şeylerinin olmamasıdır.

Bu yüzden 8 Mart'ta sokakta olmanın gücü hafife alınmamalı. Bugün sokağa çıktığında, hemen yarın tüm kadınların özgürlüklerine kavuşacaklarını düşünen romantiklerin sokak mücadelesini küçümsemesi elbette şaşılacak bir şey

değil. Unutulmaması gereken, her geçen gün daha da büyü-yerek ilerleyen sokak mücadeleleri ile kazanımlar elde edilir. Kalabalık ne kadar büyük olursa, kazanım da o kadar hızlı gelir. Herhangi bir kazanımın süresini kısaltmanın etkili yolu, herkesin sokağa inmesi oluyor genellikle. Bir kişi dahi eksilmeden ilerleyebilmemiz için, 8 Mart'ta hep beraber kol kola sokakta olmamız çok önemli.

25 MART'TA İKLİM İÇİN GREVE: KÂR DEĞİL İNSAN

ÖZDEŞ ÖZBAY

Avrupa Birliği Copernicus İklim Değişikliği Servisi'ne göre 2021 dünya genelinde kayıtlara geçen en sıcak beşinci yıl oldu. Ancak dünyanın son yedi yıl açık farkla arka arkaya kayıtlara geçen en sıcak yıllar olmuştu. Pasifik okyanusundaki La Nina hava olayları 2021'in yeni bir rekor kırmasını bir ölçüde engellemiş oldu. Fakat okyanus sıcakları her şeye rağmen dünya rekoru kırdı.

Atmosferdeki karbondioksit seviyesi ise 2021'de milyonda 414,3 parçacığa (ppm) ulaştı ve yeni bir rekor kırdı. Atmosferdeki metan seviyeleri de "benzeri görülmemiş" bir ortalama ulaşarak milyarda yaklaşık 1.876 parçacık oldu. 2021 boyunca 400'den fazla noktada sıcaklık rekoru kırıldı. Bunlar arasında Cizre'de ölçülen 49,1 derece sıcaklık ile Türkiye de bulunuyordu.

Büyük bir felaketin içindeyiz

Sadece son birkaç haftada gelen haberler dahi nasıl bir iklim felaketi yaşamakta olduğumuzu gösteriyor; Avusturya'da tarihte ilk kez 3 gün içerisinde 100'den fazla çığ düştü ve 10 kişi hayatını kaybetti, Etiyopya'da kuraklık nedeniyle

açlık krizi başladı, şirketlerin ilan ettikleri net sıfır karbon hedeflerinin göstermelik olduğu ve pratiklerinin hedeflerle hiç bir şekilde uyuşmadığı ortaya çıktı, Avrupa Birliği doğalgaz gibi metan salımına neden olan fosil yakıt kaynaklarını ve tehlikeli nükleer enerjiyi 'yeşil enerji' olarak teşvik kapsamına aldı.

Tüm bunlar hızla felakete doğru gittiğimizi gösteriyor. Buzullar erimeye, deniz seviyeleri yükselmeye, ormanlar yanmaya, seller kentleri vurmaya artan bir hızla devam edecek.

Büyük de bir hareketimiz var

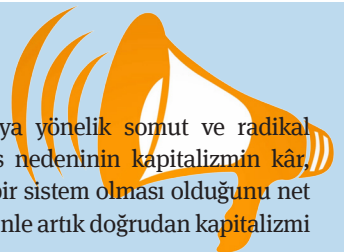
Bu gelişmelere karşı 2018'de kurulan Fridays for Future (FFF- Gelecek İçin Cumalar) ve Extinction Rebellion (Yokoluş İsyanı) ise radikalleşerek sokaklara inmeye devam ediyor. Fridays for Future ilk olarak "Bilimin arkasında birleş" sloganıyla küresel iklim grevi yapmıştı. Sloganlar zaman içerisinde radikalleşti. Geçtiğimiz yıl küresel iklim grevleri "Sistemi kökünden değiştir" sloganıyla yapıldı.

Fridays for Future, 2022 yılının ilk grev tarihini 25 Mart olarak ilan etti ve sloganını "Kâr değil insan" olarak belirledi. Genç iklim aktivistleri üç yıl gibi kısa bir süre içerisinde,

iklim değişimini durdurmaya yönelik somut ve radikal adımlar atılmamasının esas nedeninin kapitalizmin kâr, büyüme ve rekabet temelli bir sistem olması olduğunu net bir şekilde gördüler. Bu nedenle artık doğrudan kapitalizmi hedef alıyorlar.

Kâr değil insan

25 Mart'ta gerçekleşecek küresel iklim grevi için büyük kalabalıkları sokağa dökerek devletlerin harekete geçmesini sağlayacak toplumsal hareketi bir siyasi güç olarak örgütlemek durumundayız. Bir felaketler rejimi olan kapitalizm gezegeni yaşanmaz hale getirmeden önce sistemi değiştirebilecek bir hareketi inşa etmek önümüzdeki en temel hedef olmalı. Gençler bu hareketin oluşmasının fitilini yakmış olsalar da esas güç kârın ve üretimin kaynağı olan işçi sınıfında. Sendikaları bu grevlere dahil etmek ve okul grevlerini genel grevlerle birleştirmek bu nedenle önemli bir öncelik. İşçi hareketini iklim hareketiyle birleştirmeye çalışırken de Fridays for Future'nın 25 Mart grevini ilan ettiği çağrının radikalliğine sahip çıkmak son derece önemli bir başlangıç noktası olmalı.

DEĞİŞİM İŞÇİLERLE GELİYOR

ÇAĞLA OFLAS

İşçilerin öfkesi sonunda patladı. Domino taşı gibi birbirini etkileyen işçi grev ve direnişlerin ardı arkası kesilmiyor. Taşımacılık, maden, tekstil, çorap, liman, otomotiv, dokumacılık, depo gibi pek çok iş kolunda işçilerin protesto, grev ve direnişleri devam ediyor. Otoriterleşen rejimin ülkeyi yönetenler ve patronlarda yol açtığı aşırı pervasızlık işçilerde biriken öfkeyi görmelerini imkânsız hâle getiriyor. İktidar, "Kara Salı" olarak anılan devalüasyonun ardından vites yükselten işçi mücadelesinin hızını asgari ücrete yapılan sefalet zammıyla kesebileceğini umdu. Oysa asgari ücret daha işçilerin eline geçmez açlık sınırıyla eşitlenmişti. Türk İş Ocak ayında dört kişilik bir ailenin açlık sınırını 4.249 lira, yoksulluk sınırını da 13.844 lira olarak açıkladı. Yıllık enflasyon oranları TÜİK'in manipülasyonlu hesaplarına göre bile yüzde 48,7 olarak açıklandı. Bağımsız kuruluş ENAG'a göre ise açıklanan enflasyon oranı yüzde 114. Milyonlarca emekçi, artan, çarşı, pazar, market fiyatlarına yetişemez, ay sonunu getiremezken, elektrik ve doğalgaza yapılan fahiş zamların ardından iki üç kat artan faturalarla karşı karşıya kaldılar.

Kıvılcımı Trendyol işçileri yaktı

İktidarın beklentisinin aksine asgari ücrete yapılan sefalet zammı işçi sınıfında biriken öfkenin taşmasına yol açtı. "Kara Salı" sonrasında sağlık çalışanlarının ba-

şını çektiği DİSK, KESK ve TTB gibi örgütlü işçilerin "Geçinemiyoruz" eylemleri öne çıkmıştı. Bu kez mücadele özel sektörde çalışan örgütsüz işyerlerinden yükseldi. Şirketler, 2022 yılında yüzde 11-20 bandında ücret zammı dayattılar. Pek çok sektörde 4.250 liralık zamlı asgari ücretin birkaç puan üzerindeki ücret zammı işçilerde büyük bir mücadele dalgasına yol açtı.

Trendyol işçileri mücadelesi bu dalganın başlangıcı oldu. Trendyol işçileri patronların yüzde 11'lik sefalet zammı dayatmasına karşı kontak kapatıp, mücadele etmeleri sonucu yüzde 38'lik zam kazandı. Ardından Getir, Hepsijet, Aras Kargo, Yurtiçi Kargo, Yemek Sepeti, Banabi işçileri kontak kapattılar, şehrin merkezlerinde yükselen plaza önlerinde kitlesel gösteriler düzenlediler. Şehrin en işlek caddeleri, rengarenk motor kuryelerin kornalarıyla yaptıkları geçitlerle demokrasi şölenine dönüştü. Küresel ölçekte son yıllarda yükselişe geçen, "GİG ekonomi" denilen online alışveriş sektörü pandemi süreciyle hızla büyüyen bir sektör. Türkiye'de 200 bin işçiyi istihdam eden sektörde iş bulamayan pek çok üniversite mezunu "esnaf kurye" adı altında çalışmaya başladı. Esnaf kuryelerin "Kendi işinin patronu" gibi yanıltıcı bir tanımlaması var. Gerçekte kârın patrona, vergi dahil zararın işçiye yüklendiği, işçilerin rekabet ortamında atomize edildiği, güvensiz koşullarda çalıştığı bir sistem esnaf kuryelik. Bu sektör işçiler üzerinden muazzam kârlar elde etti. Türkiye'de de bu şirketler kârlarını iki

üç kat arttırırken, artan hayat pahalılığı, meslek hastalıkları ve ölüm riski karşısında tek kurtuluş yolunun birlikte mücadele olduğunu görüyor kurye işçileri.

Sağlık çalışanları iktidarı uyardı

BBC Türkiye'nin yüzde 20'lik zammı dayatması karşısında grev yapan çalışanlar yüzde 32 oranında ücret zammı ve diğer sosyal haklarda artış kazandı. Ardından Digtürk çalışanları da patronların yüzde 17'lik sefalet zammına karşı gösteriler düzenledi.

Sağlık krizinin tüm sorunları üzerlerine yıkılan sağlık çalışanları, insanca yaşayacak, emekliliklerine yansıtacak bir ücret, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve sağlıkta şiddetin önlenmesi için yurt çapında bir günlük uyarı grevi örgütlediler. İktidar sağlık çalışanlarının uyarısını dikkate almazsa, 14 Mart'tan itibaren süresiz genel greve gidecekler.

Ekonomide ihracat gelirlerinde önemli bir pay sahibi olan tekstil sektöründe patronlar işçilerin sırtından kâr rekorları kırdılar. Geçen yıl sektör 2020 yılına oranla yüzde 33,2 artış sağlayarak 12,9 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdi. 2022 yılında da kârlarını maksimize etmeyi planlayan tekstil patronları işçilere sefalet zammı dayattılar. Alpino çorap fabrikasında çalışan 2000 işçi üretimi durdurdu ve 2 bin 500 lira zam aldı. Ardından sektörde pek çok iş yerinde grevler pıtrak gibi çoğaldı. Büyük şehirlerin dışında Gaziantep ve Eskişehir gibi pek çok kentte tekstil ve çorap işçileri ücret artışı ve sendikalaşmak için üretimi durduruyorlar.

Kızılay Maden Suyu, Banabi, Divriği Maden, Uzel, Tüvtürk, Lila Kâğıt Çınartaş, Şişli Belediyesi İGA, İstanbul Finans

Merkezi, Bakırköy Belediyesi, Emekliler Flomak, Sinbo, Akkuyu Nükleer Santrali, Migros depo işçileri, Anadolu Gemi söküm, belediye işçileri gibi tekstil ve kurye sektörü dışında madencilik, lojistik gibi pek çok sektörde grevler ve direnişler yaşandı, yaşanıyor.

Kendiliğinden bir mücadele

Grevler, direnişler çoğunlukla kendiliğinden meydana geliyor. Eylemler, kendiliğinden her mücadelede olduğu gibi, başarılı, başarısız pek çok mücadelenin, örgütlenmenin ürünü. Ancak hiçbir siyasi parti, sendika ya da bağımsız sendika aktivistlerinin çağrılarını gerçekleştiriyor. Yıllardır ekonomik krizin faturasını yüklenen, düşük ücretlerle çalışan, hak gasplarına uğrayan, iş cinayetlerine mağdur olan, pandemi koşullarında bile canları pahasına patronların kârlarını arttıran işçiler şimdi kaybettiklerini geri almak için hareket geçtiler. Kazanana kadar mücadele ediyorlar. Grev yapıyorlar. Pek çok mücadele kazanımla sona eriyor. Her bir mücadele bir başka mücadeleye cesaret veriyor. Hareket böylelikle yaygınlaşıyor. Hemen her yerde işçiler işyerleri düzeyinde aşağıda birleşerek harekete geçiyorlar. Eylemlerle birlikte iktidar tarafından oluşturulan, yapay kutuplaşmalar yerini hızla sınıfsal kutuplaşmaya bırakıyor. Farklı siyasi partileri destekleyen, dindar, dindar olmayan, farklı yaşam tarzlarına sahip işçiler patronlara karşı birleşip, üretimi durduruyorlar. Grev ve direnişlerde kadınlar hem yaygın hem de hareketin en önünde yer alıyor. Hareketin yükselmesiyle birlikte sendikalaşma eğilimi de artıyor. Örneğin direnişteki Farplast işçileri fabrikada çalışan 1500 işçiden 600'ünün üretimi fiilen durdurdukları esnada sendikaya üye olduklarını söylediler.

Yemeksepeti eylemi.

8 Şubat Sağlık çalışanları beyaz grev.

TEMEL MOTİVASYON EKONOMİ AMA...

Ekonominin hareketin temel motivasyonu olduğu doğru bir tespit. Ancak siyasal iktidarın nobranlığının, yoksullara, emekçilere tepeden bakmakta geldiği noktanın, yolsuzlukların, sürekli işçilerden sermayeye kaynak aktarmanın yarattığı öfke de bu fırtınalı atmosferin oluşmasında role sahip. Artan hayat pahalılığı ve yoksullaşma karşısında işçiler mücadele etmekten başka bir yol olmadığını çok daha fazla farkındalar artık. Tek tek iş yerleri bazında yaşanan yaygın eylemler işçi sınıfının Marx'ın deyişiyle "kendisi için bir sınıf haline" dönüşmesine yol açıyor. Pek çok gerçekliğin farkına varıyor işçiler.

Eylemlerdeki işçiler anaakım medyanın işçi eylemlerini haber vermediğinden yakınıyorlar. Farplast ve Esenyurt'daki Migros deposundaki polis saldırılarında ve göz altılarda devletin kolluk güçlerinin karşılarda olduğunu görüyorlar hayatlarında ilk defa grev yapan işçiler. Üstelik bu işçilerin önemlice bir çoğunluğunu iktidar partilerinin destekçisi işçiler oluşturuyor. CHP'li Bakırköy Belediyesi'nde grev yapan işçiler, muhalefetin de yarın iktidar olsa işçilere mücadele etmeden tek bir çöp bile vermeyeceğini gördüler. Sermayenin beşli çeteden ibaret olmadığını gördüler örneğin. Esenyurtdaki Migros işçileri gözaltına alınırken, TÜSİAD'ın işçi düşmanı bir sermaye kuruluşu olduğunu öğrendiler. Pandemi sürecinde işçiler toplumsal yaşamın sürdürülmesinde temel rol oynadıklarının, patronların kârlarını kendi pahasına artırdıklarının gayet farkındaydılar. Yemek Sepeti eylemcisi bir işçinin söylediği gibi üretim ve hizmet sürerçlerinin "belkemiği" olduklarını gördüler. Patronlar kârlarından işçilere pay vermek istemediğinde bu gücü harekete geçirmeye başladılar.

Birleşen işçiler yenilmez

Gözleri kârdan başka bir şey görmeyen patronlar, enflasyonun yüzde 114 olduğu koşullarda işçilere sefalet zammını dayatmaktan çekinmediler. Çekinmediler çünkü yıllardır OHAL'lerle, grev yasaklarıyla, baskılarla, hukuksuzluklarla, sömürü koşullarını yaratan siyasal iktidara sırtlarını dayadılar. Ama eylemler, grevler başladığında zor aygıtının pek işe yaramadığının da bilincindediydiler. İşçilerin birleşik ve kararlı bir biçimde üretimi durdurduğu koşullarda hızla geri adım attılar. Üretimi genel anlamda durdurulamayan iş yerlerinde fren yaptılar. Tüm bu eylemler işçi sınıfının bütününe etkilemekte bir dönüm noktası oluyor.

Konfederasyonlar bu eylem dalgasını görmezden gelip, sessiz kalsalar da güçlerinin daha da farkına varan işçiler harekete geçmesi için konfederasyonları zorlayacaktır. Hareketin geldiği bu aşama siyasal açıdan bir dönüm noktası. Yaygınlaşan eylemler şimdiden korku atmosferinin sonunu getirdi. Sokaklardaki, fabrikalardaki, iş yerindeki işçi eylemleri otoriter, baskıcı işçi düşmanı iktidarı paralyze etmiş durumda. Sosyalist işçi'de bir keresinde "İktidarın sandığımız kadar güçlü olmadığını, bizim de sandığımız kadar güçsüz olmadığımızı" yazmıştık. İşçi hareketi bu gerçekliği su yüzüne çıkarttı. Her türlü haksızlık, hukuksuzluk karşısında mücadeleyi değil, sandığı gösteren muhalefetin de yetersizliğini ortaya çıkarttı.

Sefalet zamları ve artan yoksulluk karşısında işçiler seçimi beklemeyip mücadeleye atıldılar. Bugün tek tek işyerlerinde patronlara karşı mücadeleyi birleştirip, sermayenin tümüne karşı mücadeleyi yükseltmek, sağlık hizmetlerinin, eğitimin, enerji hizmetlerinin kamulaştırılmasını, patronlardan vergi alınmasını, silahlanmaya, sermayeye değil, işçilere bütçe aktarılmasını, kiralar başta olmak üzere, zamların durdurulmasını, ücretlere zam yapılmasını, sendikal faaliyetlerin önündeki tüm engellerin kaldırılmasını, ifade, örgütlenme ve gösteri haklarının tanınmasını talep edecek bir hareketi inşa etmeliyiz. Talepleri kazanmak için Türk İş, KESK, Hak İş, DİSK, Memursen gibi diğer konfederasyonları birleştiren, kazana kadar grev perspektifiyle hareket eden, milyonların eylemini aşağıdan inşa eden bir perspektifi savunmak ve hayata geçirmek düne göre artık daha mümkün. Değişim başladı, değişim işçilerin grevleri, direnişleriyle başladı.

GÖRÜŞ
Roni Margulies

HDP'Yİ NE SAYMIYORMUŞLAR?

Altı muhalefet partisinin başkanları bir araya geldi, beş saat 15 dakikalık bir "yemek" yediler, ardından "Yarının Türkiye'si'ni inşa etmek için önemli bir adım attık. Bundan sonra da işbirliği alanlarını genişleterek sürdürmekte kararlıyız" diyerek ortak bir metin yayınladılar.

Metnin başında şöyle deniliyor: "Bizler, etkin ve katılımcı bir yasama, şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim, tarafsız ve bağımsız bir yargı ile kuvvetler ayrılığının tesis edildiği güçlü, özgürlükçü, demokratik, adil bir sistem inşa etme kararlılığı içindeyiz."

Bu buluşmanın tüm muhalif saflarda yarattığı heyecanı anlamak zor değil.

AKP oylarının beklendiği kadar düşmemesinin yarattığı çaresizlik derinleştikçe, AKP'den kurtulma isteği arttıkça, AKP politikalarının etkilerine karşı duyulan öfke yükseldikçe, hükümeti yenebilecek boyutlarda bir muhalefetin ortaya çıkma ihtimali heyecan yaratıyor elbet.

Ne var ki, bu altı partinin toplam oyları %50'yi bulmuyor!

Bulabilmesi için HDP'nin de bu ittifaka dahil olması gerek.

Rakamlar bir yana dursun, "Yarının Türkiye'si'ni inşa etmek" diye bir hedef gerçekten varsa, HDP'nin de bu ittifaka dahil olması gerek.

Niye?

Çünkü buluşmaya katılan altı partinin altısının birden tüm Kürt illerinde aldığı toplam oy herhalde Diyarbakır'ın küçücük bir köyünde HDP'nin aldığı oydan daha az.

Niye?

Çünkü "güçlü, özgürlükçü, demokratik, adil bir sistem" inşa etmek isteyenler Diyarbakır belediye seçimlerinde %63 oy alan partiyi dışlayarak "demokrasi" ve "adalet" konularında hiç kimseyi ikna edemezler.

HDP'nin buluşmaya dahil edilmemesi, altı partinin şu konuda anlaşığı anlamına gelir: "Yarının Türkiye'si'ni Türkler inşa edecek; Kürtlerin yarının Türkiye'si hakkındaki görüş ve düşüncelerini kim takar?"

Bu altı partinin başkanlarının hepsi salak olmadığı için, HDP oylarına ihtiyaçları olduğunu biliyorlar, Kürtlerin dışlanmış olmaktan memnun kalmayacağını anlıyorlar, bu konuda bir şey yapmak gerektiğinin farkındalar.

Bu nedenle, Kılıçdaroğlu buluşma öncesinde "Demokrasinin yolu Diyarbakır'dan geçer," buluşma sonrasında "HDP'yi yok saymıyoruz" diyor.

Ve herkes hayran kalıyor Kılıçdaroğlu'na: "Vay be, ne cesaret, ne kararlılık!"

HDP'yi yok saymıyoruz, ama buluşmamızda HDP yok!

Kürtlere verilen mesaj hep aynı:

"Memleket meselelerini biz konuşuruz, memleketi biz yönetiriz, demokratik ve adil bir sistem gerekliyse biz inşa ederiz, ille de lazım olursa (çok maraza çıkarırsanız) size de biraz demokrasi veririz."

174. YILINDA KOMÜNİST MANİFESTO

Komünist Manifesto'nun yazıldığı dönem, Avrupa'da önemli çalkantıların olduğu, eşitsizliğin ve baskının gitgide kendini daha fazla gösterdiği bir dönemdi. 1841'de köylülerin geleneksel hakları olan ormandan odun toplama hakkı, odunun özel mülkiyet olduğu gerekçesiyle, yasaklanmıştı. Köylülerin ormandan odun toplaması artık hukukun "hırsızlık" kabul ediliyordu. Marx, 1842-43 yılları arasında Rheinische Zeitung gazetesinde odunun özel mülkiyet sayılması üzerine mülkiyet hakkı ve basın özgürlüğü gibi pek çok konuda bir dizi makale yazdı.

1845-1847 yıllarında İrlanda'da patates kıtlığı yaşandı. İrlanda başta olmak üzere Avrupa'nın pek çok yerinde açlık ayaklanmaları başladı. Fransa'da işçi grevleri gerçekleşti. Pek çok ülkede monarşiye ve onun baskılarına yönelik tepkiler gündem güne arttı. Yoksulluk, emek sömürüsü ve büyümekte olan işçi sınıfının durumu, kapitalizmin yaratmakta olduğu yeni dünyaya ve bu kapitalist sistemin zaaflarına ilişkin Marx ve Engels'e önemli fikirler veriyordu.

1848 Devrimlerinden bir yıl önce 1847 yılında Londra'da çeşitli örgütler ve pek çok farklı ülkeden işçi liderleri bir araya gelerek Komünist Birlik adını verdikleri ilk uluslararası komünist örgütü kurdular. Birliğin nihai hedefi, burjuvaziye devirmek, işçi iktidarını kurmak ve ne sınıfların ne de özel mülkiyetin olduğu yeni bir toplum inşa etmektir. Birliğin ilk konferansında Engels'in teşvikiyle Karl Marx'ın "Dünyanın tüm işçileri, birleşin!" yaklaşımı sahiplenildi. Komünist Birliğin ilkini koferansında ise Marx ve Engels, Birliğin programını oluşturacak bir manifesto yazmakla görevlendirildi. Bu manifesto, dünyanın dört bir yanındaki işçiler için yıllarca temel bir eser olan, gelmiş geçmiş en çok ses getiren siyasi eserlerden *Komünist Manifesto* olacaktır.

4 Mart'ta, Manifesto'nun Deutsche Londoner Zeitung isimli gazetede tefrika edilmesinden bir gün sonra Marx, Belçika polisi tarafından sınır dışı edildi. 20 Mart'ta Manifesto'nun binlerce kopyası önce Paris'e ardından Nisan'da Almanya'ya ulaştı. 1850'de ise Manifesto ilk kez İngilizceye çevrildi. 1873'e gelindiğinde 6 dile çevrilmiş olan Manifesto, 1973'e gelindiğinde ise tam 74 farklı dile çevrilmişti.

Londra'da kurulan Komünist Birlik birkaç yıl içinde dağılsa da *Komünist Manifesto*, sınıfsız bir toplum yaratmak isteyen kitlelerin programı olmaya devam etti ve ediyor.

174 yıl sonra hala güncel

Komünist Manifesto'nun bugün hala taşıdığı önem, onun yalnızca yazıldığı dönemin şartlarına sıkışıp kalmaması ve kapitalizmin yıllara direnen ve gelişen teknolojiye, büyümeye ve değişimine rağmen varlığını koruyan karakterini tespit etmesidir. Kapitalizm, işçilerin emeğinin sömürülmesine dayanır. Sınıf mücadelesinin kat ettiği yola, ayaklanmalara, geri çekilmelere ve burjuvazinin gelişimine, farklı ittifaklar kurmasına rağmen bugün hala kapitalizmin yarattığı sömürü ilişkileri varlığını sürdürüyor.

Bu sömürü, dünyanın kimi yerinde üstü örtülü bir şekilde gerçekleşirken dünyanın pek çok yerinde Marx'ın kaleme aldığı dönemdeki açık seçik haliyle varlığını sürdürüyor. Bangladeş'te, Kolombiya'da, Kazakistan'da, Cezayir'de, Türkiye'de ve pek çok başka ülkede milyonlarca işçi temel ihtiyaçlarını karşılamalarına yetmeyen ücretler için saatlerce kötü ve güvencesiz şartlarda çalışıyor. Covid-19 salgınıyla beraber -eğer şimdiye kadar üstü örtülü kalmışsa bile- kapitalizmin süregelen vahşeti açıkça ortaya döküldü. Kapitalizm rekabetçi doğası gereği dünya çapında salgını durduracak bir çözüm getiremediği gibi işçileri hayatlarını riske atarak çalışmaya mecbur bıraktı.

Komünist Manifesto'nun güncelliği, enternasyonalizminden ayrı düşünülemez. Yayınlandığı birkaç yıl içinde Avrupa'yı dolaşan *Komünist Manifesto*, bugün dünyanın dört bir yanında belki o gün Marx ve Engels'in adını dahi duymadığı pek çok dile tercüme edildi. Bu evrenselliğin temeli Manifesto'nun kendisinde yatıyor. Marx ve Engels kendilerini vatani ve milliyeti ortadan kaldırmak istemekle suçlayanlara kimi "vatansever" sosyalistlerin yapmaya çalıştığı gibi bir milliyetçilik yarışına girerek cevap vermediler: "Komünistler ayrıca vatani, milliyeti ortadan kaldırmak istemekle suçlanıyorlar. İşçilerin vatani yoktur. Onlarda olmayan bir şeyi alamayız onlardan." Sömürünün evrenselliğiyle beraber bu enternasyonalist tutum, *Komünist Manifesto'nun* Almanya'yla, Belçika'yla ya da Avrupa'yla sınırlı kalmamasının tüm dünyada ses getirebilmesinin temel sebeplerindedir.

Marx ve Engels, Manifesto'yu yazarken kapitalizmin gelişiminin tek bir ülkedeki şartlarını analiz etmekle kalmadılar. Burjuva ve işçi sınıfının gücünün eşitsiz gelişiminin farklı ülkelerde yarattığı koşulları ele aldılar. Kapitalistler, bir ülkedeki işçilerin sorunları için "onların işlerini çalan göçmenleri"

Melike Işık, yayınlanmasının üzerinden 174 yıl geçen Komünist Manifesto'nun hem içinden çıktığı koşullara nasıl ayna tuttuğunu hem de bugünü anlamamızda neden hâlâ önemini koruduğunu tartışıyor.

ya da "onların vatanlarına" düşman diğer ülkelerin işçilerini hedef gösterirken Marx ve Engels sınıf mücadelesini ülke sınırlarının ötesinde konumlandırarak bu işçilerin çıkar birliğini ortaya koymaya çalıştı.

Komünist Manifesto'nun en meşhur cümlelerinden birisi elbette, "Dünyanın tüm işçileri, birleşin!" çağrısı. Bu çağrı, bir fabrikadaki işçilerin her birinin çıkar birliğinden farklı ülkelerdeki işçilerin birbirlerinin mücadelesinden aldığı güce kadar hem yerel hem küresel çapta işçi birliğinin gerekliliğini gün geçtikçe daha açıkça ortaya koyuyor. Bir yandan burjuvazi emek sömürüsünü sürdürürken diğer yandan işçi mücadeleleri de devam ediyor. *Komünist Manifesto'nun* güncelliği, sömürü ve baskının sürekliliğini gösterdiği gibi daha adil bir dünya kurma umudunun güncelliğini de hatırlatıyor.

Bu umut, Marx ve Engels'in deyişiyle burjuvazinin kendi mezar kazıcılığını meydana getirmesiyle kendini gösteriyor. İşçilerin emeği olmadan sistem varlığını sürdüremez. Kâr nihai olarak emek sömürüsüne dayanır. İşte bu sebeple işçiler kapitalist sistemi durdurma gücüne sahiptir. İşçilerin kapitalist üretimdeki merkeziliği aynı zamanda bu sistemin kökten değişimlerini mümkün kılacak olan etmendir. Manifesto'nun dediği gibi: "Burjuvazinin yıkılışı ve proletaryanın zaferi aynı ölçüde kaçınılmazdır."

İŞÇİ HAREKETİ, SENDİKALAR VE İŞYERİ ÖRGÜTLENMELERİ

VOLKAN AKYILDIRIM

Türkiye kapitalizminin krizi, iktidar blokunun yönetememesi yani siyasi krizle birleşirken, dayanılmaz hayat ve çalışma koşullarına karşı işçiler birçok işkolunda birleşiyor. Ortak talepleri kazanmak için mücadele ediyor.

Kapitalizmin tarihi boyunca işçilerin patronlarla mücadelesi hep sürdü. Patronların birden fazla örgütlenmesi, devletin ve hükümetlerin her zaman onları kollamasına karşı işçiler sendikaları kurdu.

Sendikalar işçilerin en geniş kesimlerinin örgütlenmesidir. Ücret başta olmak üzere tüm hakların kazanılması için işçiler birleşmelidir. Tarihte ve bugün işçilerin güçlü sendikalar da bir araya gelmesine ihtiyacımız var. Ve bu sendikaların işyeri örgütlenmelerine dayanmaları, kendilerine aidat verip haklarını savunmasını besleyen tabanın çıkarları, talepleri ve istekleri doğrultusunda mücadele etmeleri gerekir.

Sendikaları bölünmüşlüğü ve zayıflığı

Türkiye'deki duruma bakıldığında sendikalı işçiler bir azınlık. Üstelik bu azınlık birden fazla konfederasyona ve bağımsız sendikalara bölünmüş durumda. Sendikalı işçiler kamu sektöründe yoğunlaşırken, büyük çoğunluğun çalıştığı özel sektörde sendikal örgütlenme son derece zayıf.

Bunun iki temel nedeni var:

- En önemli neden Türkiye kapitalist sınıfının sendika düşmanlığıdır. 12 Eylül generalleri, İstanbul sermayesinin talepleri doğrultusunda özel sektör örgütlenmesini (DİSK) yok etti ve sonraki onlarca yılda egemen sınıf için sendika karşıtı bir gelenek oluşturdu. Her hükümet gibi AKP iktidarı da anti demokratik iş yasalarını, grev yasaklarını ve işçileri bölmek için türlü taktikleri uyguladı.

- Sanayi işçilerinin örgütlenmesi zorla dağıtılırken, ortaya bugünkü çoğu kamuda azı - ki bunlar Türkiye'nin en büyük sanayi fabrikalarıdır - özelde (Türk Metal) örgütlendi. DİSK yeniden örgütlenirse de metal iş kolu dışındaki geniş kesimlere ulaşabilmiş değil. En fazla işçinin örgütlendiği sendikalar aralarında bölünmüş, birbiriyle rekabet eden, kendi varlık koşullarını sürdürerek yetinme tavrı içinde.

Bugün şiddetli bir kriz, hayat pahalılığı, eriyen ücretler ve tanınmayan haklar/hakları bastırma girişimlerinin ortasında sendikal örgütlenmedeki mevcut statüko bir dizi

sonuca yol açıyor:

- Sendikalı işçilerin çoğu, kendi sendika yönetimlerine kızgın. Haklarını savunmadıklarını düşünüyor. 2022 sözleşmelerinde, enflasyonun altındaki sefalet zamlarına atılan imzalara öfkeli.

- Özel sektörde çalışan sendikasız işçiler ise birleşiyor ve mücadele ediyor. Kendi haklarını savunacak sendikalar arıyor. Bağımsız sendikalar kuruluyor ve işçiler buralarda örgütlenmeye davet ediliyor.

- İnsanca ücret mücadeleleri patronların kırma girişimlerine karşı sürerken, devlet, hükümet ve egemen sınıfa karşı işyerlerinde, iş kollarında baştan aşağı örgütlenmiş güçlü sendikal örgütlenmeler olmadan kazanamayacağımız da görülüyor.

Sendika yönetimlerine karşı nasıl tavır almalı?

Sendikacılar işçiler arasında seçilen kişiler olsa da işyerinden kopup, aidatlarla finans edilen birer profesyonel olduğu andan itibaren tabandan kopuyor. Antidemokratik delegecilik sistemi bu kopuşu kalıcı hale getiriyor. İster sağcı ister solcu olsun, her biri sendika bürokratu oluyor. Patronlarla işçiler arasında pazarlıklar yürütürken, eğer işçiler mücadele etmezse her zaman işi masada bitirmek istiyorlar.

Fakat bu tek yönlü bir ilişki değil. Sendika üyesi işçiler ol-

Asgari ücretin belirlenmesi, MESS toplu iş sözleşme süreci, kamu emekçileri ve emeklilerle ilgili maaş tartışmalarının ardından, zamların yağmur gibi yağmaya başlamasıyla birlikte işçi sınıfı eylemlere başladı.

Yüzlerce işyerinde işçiler, patronların kendilerine reva gördüğü sefalet ücretlerine karşı ayaklandılar. İşyerlerinde komiteler kurdular, sözcüler seçtiler, oturma grevinden, işyeri işgallerine kadar türlü çeşitli eylemler düzenlediler.

Bazı işyerlerinde işçilerin mücadelesi başarıya ulaştı, ekonomik olarak yetersiz de olsa, işçiler işverenlerden talep ettikleri ücretleri aldılar. Bazı işyerlerinde ise mücadele halen devam ediyor.

Bazı grevler ve ani mücadeleler ekonomik taleplerle başlar, ama ekonomik talepler etrafından bir sektörün bütünü ya da ulusal çapta tüm bir işçi sınıfı örgütleri birleşirse, bu doğrudan politik bir içerik kazanır.

Ekonomik mücadele geliştikçe içinden politik fikirler, talepler fıskırmaya başlar. Politik talepli işçi hareketleri zaten sağlam

madan, sendika ve yönetimleri var olamaz. İşçiler işyerinde birleşip mücadeleye atıldığında sendika yöneticisinin karşısında iki tercih vardır: Ya taban inisiyatifini dinleyip mücadele edecek, ya da koltuğunu kaybedecek. Yani çok kızdığımız sendikacıların tepedeki uzlaşmalarını, tabandaki işçiler kararlı bir mücadeleyle engelleyebilir. Sendikayı örgütsüz işyerlerine ve iş kollarına taşıyabilir.

Sosyalistler ne savunuyor?

Sosyalistler, yöneticilerinin görüşlerine bakmaksızın, patronlara karşı tüm sendikaları destekler. Aynı sendikalar kurmazlar, mevcut sendikaların birleşmesini, en azından bugün gerekli olan ortak platformlar kurarak (sağlık emekçilerinin yaptığı gibi) birlikte mücadele yürütmesini isterler.

Sendika bürokrasisine karşı tek çözüm işyeri örgütlenmelerinin/temsilciliklerinin işletilmesi ve tabandaki işçilerin talepleri konusunda sendika yönetimlerine baskı yapılmasıdır.

Birleşip mücadeleye atılan fakat henüz sendikalı olmayan, birçok farklı sendika ile karşılaşan işçilere önerimiz, bugün birçok fabrikada yapıldığı gibi işçi komiteleri/birlikleri kurmaları. Gerçekten haklarını savunacak, en fazla işçiyi temsil edebilecek sendikalarda örgütlenmeleri. Hiçbir zaman mücadeleyi salt sendika yönetimlerine bırakmamaları.

ekonomik taleplere de sahiptir.

Son dönemde işçilerin ücret temelli hak mücadeleleri yaygınlaştıkça, patronlarla ve devletle karşı karşıya geldikçe politik talepler de öne çıkacak. İşçilerin ücret temelli mücadelesi, kısa sürede devletin baskı ve sindirme eylemleri ile karşılaşacak. Migros depodan işçilerin polis zoruyla dışarı çıkarılması bunun bir örneği.

Migros'un işçilere saat başı 4 lira zam yapmaması ile hükümet, devlet ve Migros arasındaki bağlantının görülmeye başlaması ancak mücadele içinde olur.

İşçilerin mücadelesinin ekonomik taleplerden politik taleplere evrilmesi için en önemli husus, işçi sınıfı örgütlerinin birleşebilmesidir. Birleşen ve güçlenen bir işçi hareketi, ekonomik talepleri politik zemine kolayca taşır. Bu nedenle geldiğimiz aşamada bize gerekli olan, 90'lı yılların Emek Platformu benzeri, tüm işçi örgütlerinin, sendikaların, taban örgütlerinin, işçi komitelerinin bir araya geleceği birleşik bir hareketin yaratılmasıdır.

MÜCADELENİN İÇİNDEN
Faruk Sevim

İŞÇİ HAREKETİNİN EKONOMİK VE POLİTİK MÜCADELESİ

İşçiler hakları için işyerlerinde mücadeleleri yükseltiyorlar. Şubat ayı başından itibaren işyerlerinde sürdürülen ücret mücadelesi, Türkiye işçi sınıfı tarihinde görülmedik boyutlara ulaştı.

Aslında ekonominin radikal biçimde bozulmaya başladığı Eylül ayından itibaren, işçi sınıfı ücret taleplerini gündeminin en ön sıralarına almaya başlamıştı.

Dövizdeki ani artış, ardından enflasyondaki yükseliş, yavaş yavaş dozunu artıran zamlar emekçiler arasında hem kaygı ve belirsizliği, hem de ne yapabiliriz arayışını artırdı.

“ODADAKİ YETİŞKİNLER” BİR DAVUT VE GOLYAT HİKAYESİ

TUNA EMREN

Costa Gavras'ın politik gerilim tonundan hiç kopmadığı filmi *Odadaki Yetişkinler* (Adults in the Room), Syriza hükümetinde Maliye Bakanı olarak görev yapan akademisyen Yannis Varoufakis'in (Christos Loulis) yarı-otobiyografik anı romanından uyarlandı.

Karizmatik, iyi eğitilmiş fakat siyasi tecrübesi bulunmayan gözü pek bir sosyalist olan Varoufakis, Syriza'nın seçim zaferiyle birlikte, Başbakan Çipras (Alexandros Bourdounis) tarafından göreve atanmış, ardından Yunanistan'ın borçlarının yeniden yapılandırılmasını talep edeceği bir Avrupa macerasına atılmıştı.

Varoufakis bu yolculuğunda, ülkesindeki kemer sıkma politikalarına son vermek, Yunanistan'ı kronik borçlarından kurtarmak ve halkı yeniden refaha kavuşturmak amacıyla Golyat'a, yani Avrupa Komisyonu, Avrupa Merkez Bankası ve Uluslararası Para Fonu'na karşı günlerce sürecek bir mücadele verdi. “Odadaki yetişkinlere”, Avrupa'nın, kamu harcamalarını kısım kemer sıkma koşuluyla verdiği kurtarma paketlerinin Yunanistan'ı borç sarmalına soktuğunu, ülke ekonomisini büyütüp istikrar kazandırmak yerine ödenemeyecek boyutlara ulaşarak Alman ve Fransız finans kurumlarına hizmet edecek duruma getirildiğini göstermiş ve yıllardır süregiden bu koşulları artık kabul etmeyeceklerini bildirmişti.

Varoufakis tarafından temsil edilen Syriza, Yunanistan'ın kaderinde söz sahibi olan bu üç güçlü kuruma – troyka'ya - daha sürdürülebilir bir ekonomik model için alternatif bir vizyon sunmaya çalıştı.

Politik gerilimlerin ustası Costa Gavras; Atina, Berlin, Paris, Frankfurt, Brüksel ve Londra'da gelişen filmi, Atina'nın simgesel Syntagma Meydanı'nda Syriza'nın seçimlerdeki zaferini kutlayan coşkulu kalabalıkların görüntüleri ile açıyor. Çipras'ın, Troyka'nın Yunanistan ekonomisini nasıl boğduğunu açıkça dile getirdiği kabul konuşmasından sonra başrollerdeki kahraman-

larla tanıştırmaya başlıyor bizleri. Önce Davut'u (Çipras ve Varoufakis), ardından amansız Troyka'yı, namı diğer Golyat'ı görüyor, bu ikisinin az sonra girişeceği hesaplaşmaya hazırlanıyoruz.

Coşkulu Ocak'tan, Varoufakis'in bitkin düştüğü, bıkmışlığa sürüklendiği umutsuz Temmuz'a dek yaşananları aktarırken yönetmenin, Varoufakis tarafından siyasi belleğe katkıda bulunmak amacıyla kaleme alınmış anı romanına olabildiğince sadık kalmaya çalıştığı görülüyor.

Usta yönetmen Gavras, hem Yunanistan toplumunun hem de onun karşısına yenilmez bir dev gibi dikilen neoliberal finans kurumlarının zeitgeist'ini olayların örgüsüne bağlı kaldığı doğrusal bir anlatımla işlediği filmin merkezine, Davut ile Golyat'ın, diğer bir deyişle Varoufakis ile Troyka'nın sonu gelmeyen müzakerelerini alıyor; Almanya Maliye Bakanı Wolfgang Schaub-

le, Avrupa Merkez Bankası Başkanı Mario Draghi ve Eurogroup Başkanı Jeroen Dijsselbloem'i yozlaşmış gücün küstahlığını ve acımasızlığını yansıtan karakterlere dönüştürüyor.

Aslında gerçekte de temsil ettikleri şey tam olarak bu. Filmin kimi sahnelerinde abartılı resmedilmiş olsalar da Varoufakis'in kitap boyunca anlatmaya çalıştığı bir gerçeğe vurgu yapıyor Gavras: Teklif ettikleri şeylerin kifayetsiz olduğunun farkında olsalar da ellerindeki gücün bunları bile yaptırabileceğinden hiç şüphe duymuyorlar.

Ancak bu defa Golyat kazanıyor.

Filmde birkaç kez incelikte vurgulanan bu acı gerçek, antik Yunan tragediyalarından farklı olarak, günümüzün tragediyalarında Davutların yenilebildiğini hatırlatıyor bizlere.

PORTRELER
Can Irmak Özınanır

VALENTIN VOLOSHINOV

Marksist dilbilimci Valentin Nikolayeviç Voloshinov, 1895 yılında Rusya'nın St. Petersburg şehrinde doğdu. 1913'te Voloshinov 18 yaşındayken bir demiryolu işçisi olan babası aileyi terk etti. Annesi ise ciddi bir hastalığı olduğu için çalışmıyordu, bu dönemde Voloshinov özel dersler vererek ailesini geçindirmeye çalıştı. Ciddi yoksulluk çeken Voloshinov, kendisinin aktarımına göre öğle yemeği ve çok az para karşılığında günde iki ders veriyordu. I. Dünya Savaşı sırasında verem olduğu için askere alınmadı ve akademik ilgi alanı olarak edebiyat metodolojisine odaklandı. Vassili Desnitski danışmanlığında çalışmalarını yürüten Voloshinov, çeşitli Sovyet kurumlarında dersler vermeye ve araştırma projelerine katıldı. Arşivlere göre resmî

kurumlar dışında da yetişkin eğitimciliği yaptı ve tarihsel materyalizm üzerine dersler verdi.

Rusya'da 1917 Ekim Devrimi'nin yarattığı heyecanla birlikte pek çok disiplinden araştırmacı, kendi disiplinlerini Marksist bir perspektiften ele almaya çalışan eserler yazmaya başlamış ve canlı bir tartışma ortamı doğmuştu. Voloshinov da Leningrad Üniversitesi'nde okuyan bir dilbilimci olarak kendi alanı içinden Marksist bir dil felsefesi oluşturmaya çalışan bir entelektüeller kuşağının üyesiydi. 1918'de Mikhail Bakhtin öncülüğünde çalışmalara başlayan ve farklı alanlarda çalışmalar yürüten entelektüellerden oluşan Bakhtin Çevresi isimli grup 1924 yılında Leningrad'a taşınınca Voloshinov bu çevrenin önemli üyelerinden biri oldu.

Voloshinov, temel olarak bilinç, dil ve ideoloji arasındaki ilişkiyle ilgilendi. 1926-1930 yılları arasında Voloshinov, Bakhtin Çevresi'nin dil konusundaki bakışını özetleyen bir dizi önemli makalenin yanı sıra Sigmund Freud öncülüğünde gelişmekte olan psikanalizin de Marksist bir eleştirisini yazdı. En önemli eseri ise 1929 yılında basılan Marksizm ve Dil Felsefesi oldu. Ferdinand de Saussure tarafından ortaya konan yapısalcı dilbilimine karşı Voloshinov bu kitapta materyalist bir dil teorisi geliştirmeye çalıştı ve dilyalektik bir yöntem olarak kullandı. İdeoloji ile dilin birbi-

rinden ayrılamaz olduğunu savunan Voloshinov, ideolojiyi psikoloji bilimiyle anlamlandırmaya çalışan akımlara karşı da psikolojinin ideoloji incelemesine dayandırılması gerektiğini savundu. Voloshinov'a göre dilin işleyişinde önemli bir yer tutan göstergeler ideolojiden ayrı düşünülemezdi ve her ikisi de maddi gerçekliğin, toplumsal ilişki biçimlerinin bir parçası olarak değerlendirilmeliydi. Buna örnek olarak farklı sınıflardan insanların benzer göstergeleri (bir şeye işaret eden sözleri) kullanıyor olmaları verilebilir. Ancak herkesin bu göstergelere vereceği anlam aynı olmayacaktır. Voloshinov'a göre bu göstergenin çokvurgululuğudur ve göstergenin kendisini sınıf mücadelesinin alanı hâline getirir.

Voloshinov'un yazdıkları kendisinden sonra da ideoloji, gerçeklik ve dil alanındaki pek çok çalışmaya temel oluşturmuştur. Kimi yazarlar Marksizm ve Dil Felsefesi'nin gerçek yazarının Bakhtin olduğunu iddia etse de bu iddia hiçbir zaman tamamen kanıtlanamadı. Bakhtin Çevresi, Stalinizm'in yükselişiyle beraber baskı altına alındı. 1930'larda grubun pek çok üyesi tutuklandı. Voloshinov, 1934 yılına kadar Herzen Pedagoji Enstitüsü'nde çalıştıktan sonra 1936 yılında bir klinikte veremden hayatını kaybetti.

ESİYOR YEL İŞÇİDEN İŞÇİDEN

CANAN ŞAHİN

İşçiler tüm sorunlara, güvencesizlik gibi temel sorunlara karşı mücadele etmek konusunda müthiş bir irade gösteriyor. Şimdi, işçilerin örgütlenme süreçlerine destek olmak ve varolan bölünmeleri aşmak için çabalamak gerekiyor.

Son üç haftanın eylemlerini listeleyebilmek mümkün değil, inanılmaz bir eylem temposunun içindeyiz. Her yerde irili ufaklı eylemler yaşanıyor, direnişler devam ediyor ve bir yerde başlayan direniş tüm sektörü bize tartışıyor.

Eylemlerde Yemek Sepeti'nde çalışan 8 bin işçinin durumunu, Trendyol'da da uygulanan esnaf kurye modelini öğrendik. Eylemler sırasında pandemi koşullarında aslında herkesin farkına vardığı bir gerçek, 200 bin çalışana kapsayan on firmanın ağırlığını oluşturduğu ve çalışanların sadece yüzde 10'unun bordrolu olduğu bir sektöre dönüştüğünü öğrendik.

Genç işçilerin tercihi

Şimdi işçilerin kazanım elde etmiş olduğu firmalar da esnaf kurye modelini örnek almaya başlıyor ama içeride çetin bir sınıf mücadelesi sürüyor. Esnaf kurye modeline karşı açılan davalarda, bu yöntemin işçi düşmanı bir model olduğu yönünde bir kazanım elde edebilirsek kocaman bir örgütlenme alanı çıkacak karşımıza.

Örneğin tekstil atölyelerinde, işçiler, gençlerin bu sektörde çalışmak istemediğini, bu nedenle daha fazla göçmen işçinin tekstilde çalışmaya başladığını söylüyorlar. "Peki gençler ne yapıyor?" sorusuna ise "kuryelik yapıyorlar, o işler daha cazip geliyor" yanıtını veriyorlar.

Lise mezunu, üniversite mezunu ya da okuyan gençler atölyelere gitmek istemiyor, kurye olarak çalışmak daha cazip geliyor. Son yıllarda büyüyen, pandemiyle beraber daha da büyüyen bir sektörle karşı karşıya olduğumuz ortada. Bu büyüme, kuşkusuz devam eden bir mücadele sürecini de başlatacağı ve başlattı.

İşçilerin öfkesinin parçası olmalıyız

Kurye çalışanları arasında, ana akım sendikaların müdahalesi, çalışanlarla beraber bu öfkenin bir parçası olması çok önemli. En etkili ve yetkiyi almak üzere olan sendika, işyerlerinde örgütlenirken hemen hemen bir genç işçi patlaması hâlini alan kurye çalışanlarının direnişinde meydan başka sendikalara ya da sendikal girişimlere kalıyor. Yemek Sepeti direnişinde hareketin fiili sözcülüğü başka bir sendika tarafından sürdürülüyor. Bu, ancak depolarda, örgütlenme süreçlerinde işçiler içerisinde süren tartışmaları yakından bilenlerin kavrayabilecekleri bir durum. Dışarıdan bakınca, firmanın merkezine önünde örgütlenen eylemlerde, işçilerdeki öfke görülüyor ve sendikal haklar için çabalayan eğilimler bu öfkenin bir parçası değilmiş gibi bir manzara çıkarıyor ortaya.

Önemli olan, Trendyol kazanımının hemen üzerine gelen Yemek Sepeti kuryelerinin eyleminin de kazanması. Şimdi herkes bu mücadeleye bakıyor ve mücadele sadece tek bir kentte de sürmüyor. Bir çok şehirde sürüyor eylemler. Çorap fabrikalarında da bir fabrikadan birçok fabrikaya yayıldı eylemler.

Eğitim-Sen öğretmenlerin sorunlarını eylemlerle ifade etmeye hazırlanıyor. Sağlıkçılar eylemlerle öfkelerini gösteriyor. Bu eylemlerin daha hangi alanlara, iş kollarına sıçrayabileceğini düşünmemiz lazım.

TÜPRAŞ'ta sözleşme dönemi yaklaşıyor. Enerji işkolunda mücadelenin gelişmesi, Birleşik Metal'in örgütlü olduğu alanlardaki işçi mücadelesi çok önemli olacak.

Sendikal bürokrasi bu yoğun işçi eylemlilikleri, aşırı yoksullaşma ve öfkenin açığa çıktığı süreçte iyi bir sınav vermedi. MESS toplu sözleşmesinde DİSK'in eleştirdiği sendikalarla aynı tutumu alması metal işçilerinin öfkesinin üzerinin örtülmesine neden oldu. Daha keskin, daha kararlı bir mücadelenin örülmesinin önüne geçmiş oldu.

"Onlar" böylecek hareket birleştirecek

Bu değişen sınıf hareketi ikliminde Antikapitalist Çalışanlar açısından birinci vurgu, sekterlikten uzak bir mücadele hattı ve işçi sınıfının birliğinin önemi olmalıdır. İşçi sınıfı uzun süreli bir miras gibi bir dizi bölünmüşlükten mustarip. Krize ve yoğun mücadele dönemine bu bölünmüşlük yakalandı. Ama şu noktayı gözden kaçırmamalıyız, bu bölünmüşlük egemen sınıfın derinleştirmek istediği bir sorun.

Bu bölünmüşlüğe karşı mücadele çok önemli. İşçi sınıfı içinde bugüne kadar yaratılan bölünmüşlükler aşıyor bir yandan da. Çünkü çok ortak talep var. Migros depo işçileri bir ekme parası için mücadele ediyor ve acımasız sermaye, bir ekme için zammı ölüm kalım mücadelesine dönüştürüyor. 4250 liradan 5500 liraya maaş zammı dışarıdan bakanlar için çok anlamlı görünmeyebilir. Ama bu kadar düşük zam için mücadele bile çetin bir kavga sonucunda etkili bir hale gelebiliyor. İktidarın enflasyonla baş edememesi, belki de böyle bir niyetinin dahi olmaması, bugün direnerek kazanılan her ekonomik kazanımın bir ay geçmeden eriyeceği anlamına geliyor.

Ekme kuyruklarında öfke var, elektrik faturalarına öfke var, elektrik doğalgaz zamlarına karşı bir çok şehirde öfkeli eylemler oluyor, bu öfke ve eylemlerin yayılacağını bekleyebiliriz.

Fakat, önümüzde bir seçim olacağından, sorunu parlamenter çözümlerde arayanlar için AKP'ye karşı başka bir koalisyonun acil bir ihtiyaç olduğunun propagandasını yapmak için uygun bir zeminin oluştuğu anlamına gelecek.

Mücadele eden işçiler, burjuva partilerinin koalisyonlarının işçilerden yana olacağını bir garantisiz olmadığını hareket içinde daha net görecek. Aslolan işçi sınıfının mücadelesi. Haklar kazanılacaksa bu mücadelelerle kazanılacak. İçine girilmesi gereken alan bu mücadeleler alanıdır.

**BİZİ ARAYIN,
SOSYALİST İŞÇİ'YE
ULAŞIN!**

İstanbul
Kadıköy: 0 533 447 97 09
Şişli: 0 555 637 24 50
Fatih: 0 536 219 63 41
Ankara: 0 535 884 21 22
İzmir: 0 507 555 02 72
Akhisar: 0 544 327 04 45
Antalya: 0 536 335 10 19
Antep: 0 533 627 30 25
Bursa: 0 507 727 50 45
Çanakkale: 05324623804
Dersim: 0 543 447 24 15
Edirne: 0 539 429 17 58
Malatya: 0 534 982 59 26
Muğla: 0 539 932 21 17
Samsun: 0 551 450 64 52
Sivas: 0 533 515 28 24
Soma: 0 532 693 70 57
Tekirdağ: 0 533 233 41 50

FARPLAS İŞÇİLERİ KARARLI

NURAN YÜCE

Otomobil plastik aksamalarının üretildiği Kocaeli Gebze'deki Farplas'ta direniş devam ediyor.

Patronun Ocak'ta asgari ücret üzerine sadece 50-100 liralık zam verdiğini açıklamasına itiraz eden 1500 işçi üç fabrikada da birlik olup ilk elden üretimi durdurdular. Kendi aralarında temsilciler seçip patronla maaşlarının iyileştirilmesi ve sendika haklarının kabul edilmesi için görüşme yaptılar. Patron işçilere taleplerini değerlendireceği, kimsenin işten çıkarılmayacağı sözü vererek işçilerin işlerine dönmesini istedi.

İşçiler üretime döndüler ama patron sözünü tutmadı.

Enerji kesintileri sırasında idari izne çıkarılan ve özellikle de direnişte önde duran, işverenle görüşmeleri sürdüren

yaklaşık 150 işçiyi işten çıkardı. Bunun üzerine, işten çıkarılan ve üretime devam eden işçiler hep birlikte fabrikayı işgal ettiler. Polis sabaha karşı fabrikaya girip direnen işçileri gözaltına aldı. Gözaltından bırakılan işçiler o günden beri fabrika önünde eylemlerine devam ediyor.

Farplas'ta üç farklı işkolunda çalışan 900'ü aşkın işçi DİSK'e bağlı üç sendikada (Limter İş, Lastik İş ve Birleşik Metal İş) üye oldular.

Patronun tüm baskı ve yıldırma politikalarına karşı, işçiler birlikte sendikal haklarının tanınması, işten atılan işçilerin işe alınması için mücadele ediyor. "İşçi sınıfı olarak biz binler, milyonlar bir avuç patrona teslim olmayacağız. Kazanacağımıza inanıyoruz, kazanana kadar da mücadele edeceğiz" diyorlar.

TOPLANTILAR

SÖYLEŞİ-BİRLEŞEN İŞÇİLER YENİLMEZ!

Konuşmacılar:

Gamze Özdi (SES üyesi)

Ferhat Bakırcıoğlu (Eğitim Sen üyesi)

İlyas Şentürk (Yemek Sepeti İşçi Komitesi üyesi)

İstanbul, 17 Şubat Perşembe 19:30

Nostalji Kitap Cafe: Teyyareci Fehmi Sk., Şişli

EMEK FORUMU, DİRENIŞLERDEN İŞÇİLER BULUŞUYOR, TARTIŞIYOR

Ankara, 26 Şubat Cumartesi,

KOMÜNİST MANİFESTO'YLA BUGÜNÜ TARTIŞMAK,

Konuşmacı: Ferda Keskin,

Ankara, 4 Mart Cumartesi, saat 16.00,

Haymatlos Kafe, Konur-3 Sokak, 73/B Kızılay/Ankara

28 ŞUBAT DARBESİ: BİR DAHA ASLA

Tekirdağ, 26 Şubat Cumartesi

GÖÇMEN DÜŞMANLIĞINA GEÇİT YOK!

CHP'li Bolu belediye başkanı Tanju Özcan hakkında, Sığınmacılar Platformu tarafından örgütlenen bir suç duyurusu kampanyası yapıldı. Helalleşmeden söz eden CHP liderliğinin hakkında hiçbir işlem yapılmadığı, bu açıktan ırkçı adamın hâlâ bir şehrin belediye başkanı olması utanç vesilesi olarak görülmelidir.

CHP Tanju Özcan hakkında hızla gereken işlemleri yapmalı, bu adamı atmalı ve ırkçılıktan partisinden atılan ilk belediye başkanı olarak tarihe geçmesi sağlanmalıdır.

Sadece atmakla yetinilmemeli, savcılar hakkındaki suç duyurularını hemen işleme koymalı, dava açılmalı ve en ağır cezayı almalıdır. Bir belediye başkanı olarak konumunu göçmenlere düşmanlık etmek, nefret söyleminin dozunu artırmak, en korunaksız olan toplumsal kesimleri hedef göstermek için kullanması affedilemez bir suçtur!

Sadece Tanju Özcan değil, ırkçılık ve göçmen düşmanlığı yapmak için parti kuran Ümit Özdağ hakkında da hızla suç duyurusu örgütlenmeli, göçmenlere karşı toplumsal bir kin duygusu, bir hınç girişimi örgütlemeye çalışan bu tür insanların siyaset yapması engellenmelidir.

KENDİ EGEMEN SINIFININ SUÇUNA İŞARET ETMEK:

Geçtiğimiz hafta Edirne'nin İpsala ilçesinin, Yunanistan sınırı yakınlarındaki bir köyünde, 19 göçmenin cansız bedenine ulaşıldı. Hayatta kalan göçmenler, ölenlerle aynı kafilde olduklarını ama Yunanistan'da yetkililerin kendilerini böldüğünü söylediler. Geriye itilen göçmenlerin donarak ölmesi büyük bir facia.

Bu faciaya ses çıkartmak, Yunanistan'ın göçmen düşmanı ve insanları doğrudan ölüme yollayan politikalarına eleştirmek elbette doğru. Fakat bu konuda tepki gösteren kurumlar, Yunanistan'ın göçmen düşmanı politikasını eleştirirken, Türkiye'nin göçmen politikasını eleştirmemesi büyük bir eksiklik olur.

Neden göçmenler, ilk fırsat bulduklarında, hayatlarını hiçe sayarak Türkiye'den kaçmaya çalışıyorlar? Sorulması gereken ilk soru bu. Tuhaf bir göçmen politikası uygulayan, göçmenleri geçici misafir olarak görüp uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan hiçbir hakkını tanımayan iktidar politikalarının sorumluluğu belirleyici. İçişleri bakanlığı sınırda ölen göçmenler için haklı bir tepki gösterirken, 2021 Ağustos'unda "Edirne-İpsala'da, 55-60 kişilik Suriyeli-Afgan göçmen grubunun bir jandarma komutanı tarafından Meriç Nehrine atıldığı, içlerinde ölenlerin olduğu iddiaları neden es geçiliyor? O soruşturma neden hızla kapatıldı? Yıllardır Suriye-Türkiye sınır bölgesinde hayatını kaybeden sığınmacılarla ilgili neden herhangi bir soruşturma açılmadı?"

Göçmenleri Avrupa Birliği'yle bir pazarlık kozu olarak kullanmak, temel mülteci haklarını bir insan hakkı olarak tanımlamamak iktidar cenahının yanlışlarına işaret ederken, muhalefetin bazı partilerinin ve unsurlarının açık ırkçılığı ve iktidara geldiklerinde göçmenleri geri yollayacakları iddialarıyla hesaplaşmamak, kendi egemen sınıfının, kendi devletinin, "kendi muhalefetinin" sorunun bir insanlık trajedisine dönüşmesindeki payını silikleştirmek anlamına gelir.

Bu konudaki doğru tutum, Ege'nin iki yakasında örgütlenen sosyalistlerin ortak açıklamasında önerilen politikadır: "Hükümetlerimizin bölgenin stratejik kontrolü için giriştiği rekabetin savaş gerilimlerini ve ırkçılığı güçlendireceğinden endişe ediyoruz. Sınır muhafızlarının militarizasyonu ölümden kaçmaya ve yeni bir hayat kurmaya çalışan mültecilerin güvenliğini tehdit ediyor.

Mülteciler hükümetlerin aracı değil, onların rekabetlerinin kurbanlarıdır. Silahlanma, çitler, mülteci kampı, kitlesel geri göndermeler ve mültecilere uygulanan ölümcül cezalar, bölgede refah ve barışa katkıda bulunmuyor, aksine Ege denizini ıslak bir mezarlığa dönüştürüyor."

GÖÇMENLERLE DAYANIŞMAK İÇİN TEMEL YAKLAŞIMLAR:

1. Türkiye'de Suriyelilerin negatif hiçbir etkisi yoktur. Kimse böyle bir düşünceye kapılmamalı. Bir hak grubunun, bir kimlik grubunun bir ülkenin toplumsal dokusuna negatif bir etkisi olabileceğini düşünmek için elimizde ırkçıların yanlışlığı kanıtlanmış gerçek dışı iddialarının dışında hiçbir veri yok.
2. Göçmenler hayatta kalmaya çalışıyorlar, bunu yaparken de kendilerini şimdiki insanlar haline getiren tüm sosyal, tarihsel ve kültürel niteliklerini ve yeteneklerini devreye sokuyorlar. Bu, bir halkın kolektif yeteneklerinin ve varoluşunun bir parçasıdır ve halkların bu zorunluluktan kaynaklanan buluşması, sadece ve sadece pozitif sonuçlar doğurur.
3. İki halk, kendilerine özgü olan yanları birbirleriyle paylaşmaya başlar, farklı alışkanlıklardan ortak davranış tarzlarına doğru bir evrilme yaşanır. Bunun bütünüyle pozitif bir gelişme olmasını engelleyecek olan tek şey yapay, milliyetçi siyasi mimari olabilir ancak.
4. İktidarın göçmenleri araçsallaştıran yaklaşımı olumsuzlukların ilk adımıdır. Ama siyasal rejimdeki dönemeçler, iktidarın göçmenler hakkındaki yalanlara net bir şekilde

yanıt vermemesi, göçmenlerin AB ile bir pazarlık konusu olarak kodlanması ve iktidar karşıtı muhalefeti göçmen karşıtlığı üzerinden örgütleyen siyaset anlayışı sık sık göçmenler açısından riskli durumlar yaratmaya başladı.

5. İktidarın dış politikasına karşı olmakla göçmen düşmanlığı aynı madalyonun iki yüzü gibi oldu. Toplumun geniş kesimleri, sistematik ırkçılık ve yanlış iktidar politikaları olmasaydı, göçmenlerin kabul ve uyumunda bir süreklilik sağlanmış olurdu. Hiç umulmadık ilçelerde göçmen kafileri kardeşçe karşılandı, ortak bir yaşam değilse de yan yana bir yaşam sürdürülmeli.

6. İrkçılık mevcut hayali cemaatlere, krizlerini anlaşılır kılmaya yarayacak gerçek düşmanlar bulmak için reaksiyoner bir hale bürünüyor sıklıkla. Sadece ekonomik kriz bağlamında değil, kültürel allak bullak oluşların da sosyolojik değişikliklerin de günahı, bu değişikliklerle en az ilgisi olan göçmenlere yüklenmeye çalışılıyor.

7. Bunun çok tehlikeli bir doğrudan sonucu oluyor: Şiddet ve şiddetin sessizlikle karşılanması. Şiddet çeşitli örgütlü güçlerin pratik bir göçmen düşmanlığından kendi örgüt-

lenme zeminlerini genişletme işlevi görürken, bu günah keçisi olarak Suriyelileri göstermenin toplumsal dramatik sonucu da toplumun çeşitli kesimlerinin algısında şiddetli sıradanlaştırmak oluyor.

8. Göçmenleri düşmanlaştıran her unsur, ister Suriyelilerin varlığını kutuplaştırmak için kullanmak, ele almak olsun isterse Suriyelileri uluslararası ilişkilerin pazarlık konusu haline getirmek olsun, daima çok tehlikeli toplumsal sonuçlara yol açabilecek yaklaşımlar olarak ele alınmalıdır.

9. Göçmenlerin göç ettikleri ülkede "muhtaç" insanlar değil, tüm yaşamın eşit, onurlu ve aktif bir parçası olan öznel olduğunun altını çizen yasal düzenlemelerin yapılması, bu alanda kazanılmış uluslararası hakların hızla tanınması, bu hakların açık açık ilan edilmesi gerekiyor.

10. Kamu bilincinde göçmenlerin eşit haklara sahip yurttaşlar olarak görülmesi için mülteci haklarının en temel insan hakları arasında olduğunu en başından itibaren anlatan bir politik alışkanlık devrede olmalı.